

Limburgs Symfonie Orkest (1)

Het Limburgs Symfonie Orkest (LSO) presenteert zich nationaal en internationaal via concerten en de begeleiding van Opera Zuid. De missie van de instelling luidt: “Het LSO wil terug in de haarvaten van de samenleving, een nieuwe balans vinden tussen muziek en publiek. De bevolking van de provincie Limburg en de aangrenzende regio’s in contact brengen met, betrekken bij en voeden met symfonische muziek. En dit doen op een financieel verantwoorde manier in samenwerking met relevante partijen.”

Subsidieadvies

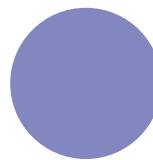
De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Limburgs Symfonie Orkest op basis van de aanvraag ‘LSO werkt samen met HBO in een organisatie’ geen subsidie toe te kennen.

Deze aanvraag van het LSO gaat in op wat het orkest de komende jaren zelfstandig wil realiseren en geeft aan op welke punten het samenwerking met Het Brabants Orkest (HBO) voor ogen heeft.

Een aansluitend plan van HBO en vestiging van de samenwerking ontbreekt echter. De aanvraag voldoet hiermee niet aan de samenwerking die in de regeling wordt bedoeld (artikel 3.17, lid 4).

De sterk gereduceerde rijkssubsidie wil het LSO hoofdzakelijk opvangen door vergroting van de publieksinkomsten en een substantiële groei van de bijdrage van de provincie. De vaste lasten blijven in vergelijking met de zekere inkomsten zeer hoog. De groei van publieksinkomsten vindt de raad onrealistisch. Wanneer de provincie niet in de plannen meegaat, overstijgen de vaste personeelslasten ruim de verwachte, zekere inkomsten. Gelet op het negatieve eigen vermogen is de financiële uitgangspositie al zorgelijk. Zonder kapitaalinjectie en in combinatie met bovengenoemde punten is er onvoldoende financiële ruimte om de kwaliteit van het orkest en de programmering op peil te houden.

Op basis van deze aanvraag is de raad van mening dat er een reële kans is dat het LSO in een negatieve spiraal terechtkomt en het orkest failliet zal gaan. De raad adviseert het subsidiebedrag niet toe te kennen. Voor een aanvullende toelichting zie: Inleiding symfonieorkesten.

€ 0
geadviseerd
subsidiebedrag

€ 3.500.000
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.14 in samenhang met artikel 3.17 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Beoordeling

Kwaliteit

Het LSO is op dit moment, wat de formatie betreft, het kleinste Nederlandse orkest dat door het ministerie van OCW wordt gesubsidieerd. Ed Spanjaard heeft veel tot stand gebracht bij het orkest, maar zal in juni 2012 afscheid nemen als chef-dirigent. De kwaliteit van het orkest is voldoende maar, zo bleek ook bij de recente visitatie, een ontwikkelpunt. Handhaving en ontwikkeling van de kwaliteit zijn sterk afhankelijk van wie voor het orkest staat. In de plannen mist de raad een visie op en een plan voor borging van de kwaliteit van het uitvoeringsniveau van het zelfstandige LSO. Deze zijn noodzakelijk omdat de financiële ruimte beperkt is en er daardoor in de nabije toekomst nauwelijks investeringen in kwaliteit en programmering mogelijk zijn.

Publieksbereik

De prognoses voor de toename van publieksbereik voor zowel 2013 als 2016 zijn erg ambitieus. Het LSO spreekt in zijn plan over een potentieel publiek in Limburg van 120.000 bezoekers. Op basis daarvan wil het LSO een publieksbereik van 90.000 realiseren, maar presenteert het geen gedegen plan noch instrumenten om deze ambities ook daadwerkelijk te halen. Een CRM-beleid moet nog ontwikkeld worden en de daarvoor benodigde database met klantgegevens moet nog worden opgebouwd. Pas daarna kunnen klantcontacten worden gebaseerd op klantprofielen. Volgens de plannen moeten deze instrumenten al in 2013 vruchten afwerpen om de doelstellingen op het gebied van publieksbereik en -inkomsten te halen. Op basis van de resultaten uit het recente verleden vindt de raad dit onrealistisch.

Cultureel ondernemerschap

Om de sterk teruglopende rijkssubsidie op te vangen, gaat het LSO hoofdzakelijk uit van een beperkte reductie van vaste lasten, een vergroting van publieksinkomsten en een substantiële groei van de bijdrage van de provincie. In lijn met het verwachte publieksbereik, acht de raad de verwachte toename van publieksinkomsten onrealistisch. Andere onzekere factoren zijn de (tijdelijke) bijdragen van de provincie Limburg. Als de provincie niet meegaat in de plannen – toezeggingen hierover zijn nog niet binnen – overstijgen de vaste personeelslasten ruim de verwachte, zekere inkomsten. Vanuit dit perspectief is de reductie van de vaste lasten volgens de raad ontoereikend om de teruglopende rijkssubsidie op te vangen.

Op basis van de cijfers uit 2010 is de financiële uitgangspositie zwak. Het orkest heeft over 2010 een negatief eigen vermogen en de liquiditeit is ook zorgelijk. Zonder een kapitaalinjectie is er, in combinatie met bovengenoemde punten, een reële kans dat het orkest het financieel niet gaat redden in de komende periode.

Educatie

Uit de aanvraag blijkt dat de urgentie en ambities op het gebied van educatie groot zijn. Het LSO heeft aandacht voor differentiatie in het educatieve aanbod voor verschillende leeftijdscategorieën.

Er wordt voorzien in een toename van personele inzet, waarmee het orkest voldoende (maar nog steeds minimale) capaciteit heeft voor een volwaardig educatief programma. Overigens is de raad van mening dat familieconcerten niet per definitie educatieve programma's zijn.

Het orkest geeft aan dat het intensief gaat samenwerken met het onderwijs en andere instellingen. De samenwerkingsvorm en de partners worden echter niet genoemd. Een goede invulling van de samenwerking vindt de raad echter wel noodzakelijk om de hoge ambities met betrekking tot het bereik te kunnen realiseren.

(Inter)nationaal belang

Vanuit de standplaats Maastricht ziet het orkest internationaal met name mogelijkheden in de Euregio. Het LSO is de vaste bespeler van een aantal podia in België en geregeld toert het orkest door Duitsland. De raad vindt deze positionering in de Euregio relevant. Wel zal goed moeten worden gekeken naar wat het beleid werkelijk oplevert; in de aanvraag zijn geen publieksinkomsten uit het buitenland opgenomen.

In Nederland bespeelt het orkest hoofdzakelijk de podia in Limburg. De omvang van het verzorgingsgebied is relatief klein, zowel wat de afstand betreft als het aantal inwoners. De binding met het orkest is sterk; daarvan getuigt ook het relatief grote aantal vrienden van het orkest.

De raad deelt de visie van het LSO dat identiteit in regionaal verband een rol speelt in relatie tot bereik, maar ook tot behoud van publiek. Mede gezien vanuit de beperkte omvang van het gebied vindt de raad – net als het LSO en het HBO – een reorganisatie van de invulling van de symfonische taak wenselijk.

Talentontwikkeling

Op het gebied van talentontwikkeling werkt het orkest veel samen. Het LSO levert een bijdrage aan de nationale Master Orkestdirectie en werkt onder meer samen met het conservatorium van Maastricht en Opera Zuid. De doelstellingen worden helder beschreven en zijn volgens de raad voldoende.